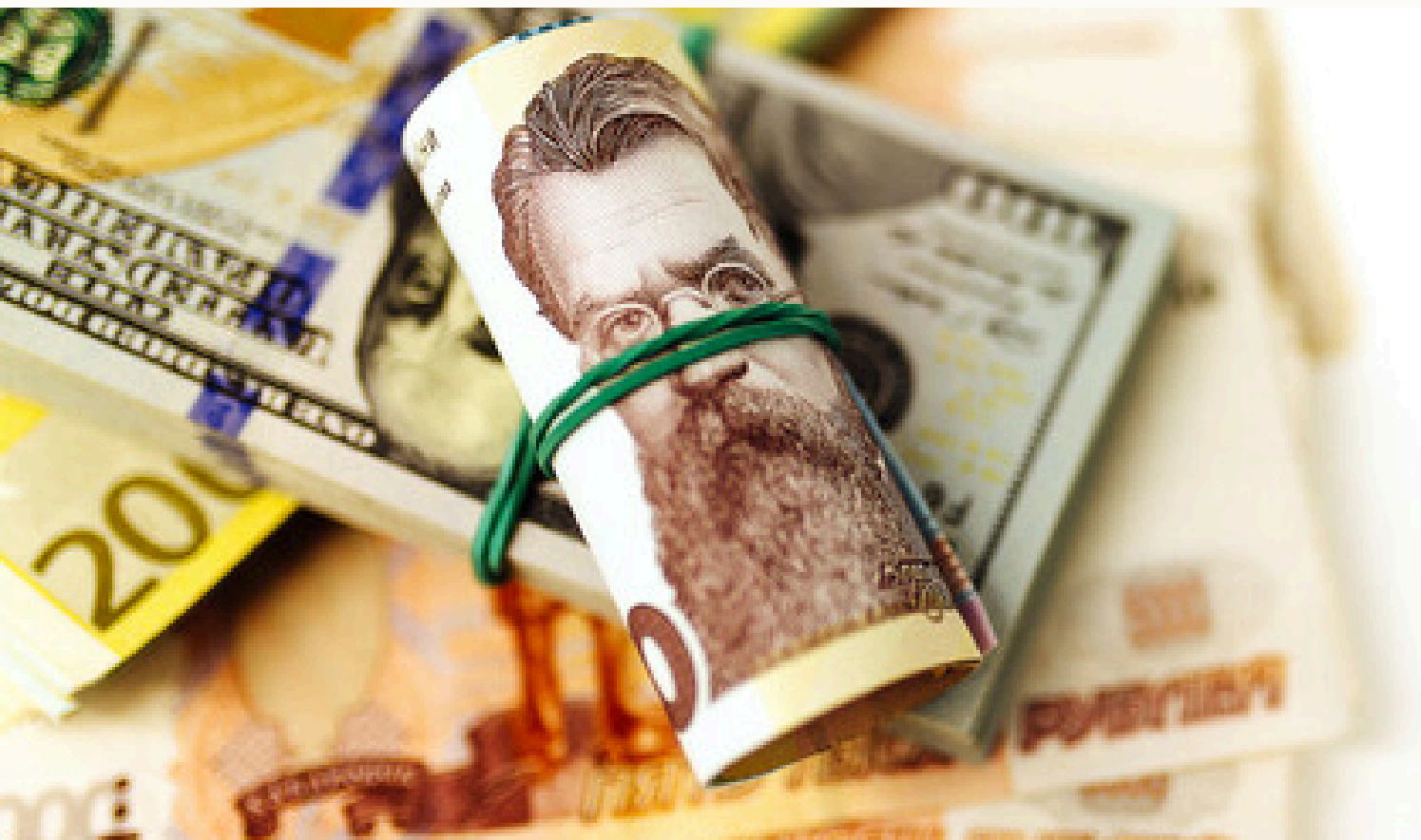

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Які розрахунки дозволено проводити СГ в іноземній валюті на території України та яка відповідальність застосовується за порушення вимог валютного законодавства?

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Згідно з частиною першою ст. 3 Закону України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII «Про валюту і валютні операції» (далі – Закон № 2473) відносини, що виникають у сфері здійснення валютних операцій, валютного регулювання і валютного нагляду, регулюються Конституцією України (далі – Конституція України), Законом № 2473, іншими законами України, а також нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Закону № 2473.

Статтею 99 Конституції України визначено, що грошовою одиницею України є гривня.

Також частиною першою ст. 5 Закону № 2473 встановлено, що гривня є єдиним законним платіжним засобом в Україні з урахуванням особливостей, встановлених частиною другою ст. 5 Закону № 2473, і приймається без обмежень на всій території України для проведення розрахунків.

Водночас частиною другою ст. 5 Закону № 2473 визначено, що усі розрахунки на території України проводяться виключно у гривні, крім розрахунків за:

- 1) операціями зі здійснення іноземних інвестицій та повернення іноземному інвестору прибутків, доходів (у тому числі дивідендів) та інших коштів, одержаних на законних підставах у результаті здійснення іноземних інвестицій;
- 2) операціями банків з надання банківських та інших фінансових послуг на підставі банківської ліцензії;
- 3) операціями з надання фінансових послуг, визначених пп. 1-5 частини другої та частиною третьою ст. 9 Закону № 2473, що надаються небанківськими фінансовими установами та операторами поштового зв'язку, які мають ліцензію Національного банку України (далі – НБУ) на здійснення валютних операцій;
- 4) операціями з розміщення, виплати грошового доходу та погашення облігацій, казначейських зобов'язань України, номінованих в іноземній валюті, якщо це передбачено проспектом цінних паперів (умовами їх розміщення);
- 5) операціями з купівлі-продажу державних цінних паперів, номінованих в іноземній валюті, якщо ініціатором або отримувачем за такою валютною операцією є банк;
- 6) іншими операціями, визначеними Митним кодексом України та (або) нормативно-правовими актами НБУ.

Розрахунки за операціями, визначеними цією частиною, можуть проводитися в іноземній валюті, у гривні, а також у банківських металах.

Порядок проведення розрахунків за валютними операціями визначається НБУ (частина четверта ст. 5 Закону № 2473).

Перелік валютних операцій на території України, що здійснюються на підставі ліцензій НБУ, визначено ст. 9 Закону № 2473. При цьому ліцензії НБУ на здійснення валютних операцій видаються лише банкам, небанківським фінансовим установам, а також операторам поштового зв'язку.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Порядок видачі, переоформлення, зупинення, поновлення, відкликання (анулювання) ліцензій на здійснення валютних операцій встановлюється НБУ (частина п'ята ст. 9 Закону № 2473).

Статтею 14 Закону № 2473 передбачено види відповідальності за порушення вимог валютного законодавства, в тому числі і застосування заходів впливу у вигляді штрафних санкцій до юридичних осіб. Зокрема, частиною четвертою ст. 14 Закону № 2473 визначено, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право адекватно вчиненому порушенню застосувати до юридичних осіб (крім уповноважених установ) захід впливу у вигляді штрафних санкцій у розмірі до 100 відс. суми операції, проведеної з порушенням валютного законодавства.

Таким чином, за здійснення розрахунків на території України з порушенням порядку, встановленого ст. 5 Закону № 2473 передбачено застосування штрафних санкцій у розмірі до 100 відс. суми операції, проведеної з порушенням, перерахованої у валюту України за офіційним курсом НБУ на день здійснення такої операції.

Порядок застосування податковими органами заходів впливу у вигляді штрафних санкцій до юридичних осіб (крім уповноважених установ) за порушення вимог валютного законодавства затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 року № 524 (далі – Порядок № 524).

Пунктом 5 Порядку № 524 визначено, що податкові органи за допущення порушень, зазначених у п. 4 Порядку № 524, застосовують до юридичних осіб (крім уповноважених установ) штрафні санкції у розмірі 25 відс. суми операції, проведеної з порушенням валютного законодавства, перерахованої у національну валюту за офіційним курсом НБУ, встановленим на день здійснення такої операції, за кожен випадок порушення, встановленого в результаті перевірки.

Ті самі дії, вчинені повторно юридичною особою (крім уповноважених установ), до якої протягом року було застосовано штраф за таке порушення, тягнуть за собою накладення штрафу (штрафної санкції) у розмірі 50 відс. суми операції, проведеної з порушенням валютного законодавства, перерахованої у національну валюту за офіційним курсом НБУ, встановленим на день здійснення такої операції, за кожен випадок порушення, встановленого в результаті перевірки.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
грудень – 2024, наклад 50 прим.